

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Jan Nowak

Warszawa, 26 października 2022 r.

Do druku nr 2701

DOL.401.514.2022.WL.AG

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. *DS. 175.582.2022*

Data wpływu *27.10.2022*

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 października 2022 r. (znak: SPS-WP.020.279.4.2022) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych uprzejmie dziękuje za przedstawienie rządowego *projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2701)* dotąd niekonsultowanego z organem nadzorczym oraz uprzejmie informuję, że z punktu widzenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.)^[1], przedstawić należy następujące kwestie.

Dodawany do ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2022 r., poz.1799), (dalej: Prawo o notariacie lub ustawa) - art. 15a § 4 przewiduje, że *Minister Sprawiedliwości może z urzędu, mając na względzie bezpieczeństwo obrotu, zasady współżycia społecznego, dobro notariatu, a także poprawę stanu zdrowia notariusza, uchylić postanowienie*

^[1] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

Urząd Ochrony
Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *SPS- WP.020.279.5.2022*

tel. 22 531-07-20
www.uodo.gov.pl

o zawieszeniu notariusza w czynnościach wydanych na podstawie § 1 pkt 2¹. Wyjaśnienia wymaga na jakiej podstawie prawnej i w jaki sposób Minister Sprawiedliwości będzie pozyskiwał informacje, na podstawie których - na mocy projektowanego przepisu - będzie uprawniony z urzędu uchylić postanowienie o zawieszeniu notariusza w czynnościach wydanych na podstawie § 1 pkt 2². O ile nie budzi wątpliwości procedura przekazywania Ministrowi Sprawiedliwości informacji o wszczęciu jak i zakończeniu postępowania w sprawie ubezwłasnowolnienia notariuszy przez sąd wydający wyrok w sprawie (dodawany mocą **art. 3 projektu** do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r., poz. 1805) **art. 558a Kpc**), o tyle brak jest w projekcie rozwiązań dotyczących ustalania przez Ministra Sprawiedliwości informacji, które miałyby determinować wydanie postanowienia o zawieszeniu notariusza, w szczególności w jaki sposób Minister Sprawiedliwości będzie pozyskiwał informacje m.in. o poprawie stanu zdrowia notariusza czy też o sytuacjach istotnych z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Istotnym jest czy informacje takie będzie uprawniony zgłosić Ministrowi zawieszony notariusz, jeżeli tak, to czy w związku z tym zobowiązany on będzie do przedłożenia dokumentów potwierdzających swoje twierdzenia, a jeśli tak, to jakie konkretnie miałyby to być dokumenty.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/679 dane osobowe powinny być przetwarzane zgodnie z zasadami: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu, minimalizacji danych i ograniczenia przechowywania. Przepisy prawa regulujące problematykę przetwarzania danych osobowych powinny zaś być kształtowane w sposób zapewniający stosowanie i zachowanie powyższych zasad, by przepisy prawa nie prowadziły w konsekwencji do pozyskiwania i dalszego przetwarzania nadmiarowych danych osobowych. Projektowane akty prawne powinny być przejrzyste i czytelne dla wykonawców wdrażanych norm, przyjmowanie zbyt ogólnych rozwiązań prowadzi do wątpliwości interpretacyjnych, które niejednokrotnie są zgłaszane organowi nadzorcemu. To przepisami rangi ustawy, w myśl konstytucyjnej zasady praworządności, nakładać należy prawa i obowiązki o ile stanowią one podstawę prawną dla przetwarzania danych osobowych, w tym kategorii szczególnie chronionych. Przepisy szczegółowe w takim zakresie powinny odpowiadać warunkom przewidzianym w art. 6 i 9 rozporządzenia 2016/679, w szczególności zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679 cel przetwarzania danych osobowych powinien wynikać z przepisów ustawy.

---

¹ W myśl projektowanego 15 § 1 pkt 2 Minister Sprawiedliwości postanowieniem zawiesza notariusza w czynnościach zawodowych, jeżeli wobec notariusza jest prowadzone postępowanie o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie i ustanowiono doradcę tymczasowego)

² Zgodnie z projektowanym §1 pkt 2) ustawy *Notariusz jest powołany do dokonywania czynności z zakresu szczególnej ochrony prawnej, o których mowa w art. 79 pkt 1d i 5a.*

Projektodawca rozszerza katalog danych listy notariuszy osobowych prowadzonej przez Krajową Radę Notarialną w systemie teleinformatycznym *poprzez dodanie do listy m.in. numerów PESEL i NIP notariuszy i zastępców notarialnych z zaznaczeniem „o ile (notariusz) taki posiada”* (zmieniany art. 41a §1 Prawa o notariacie). Nie wiadomo czy zastrzeżenie „o ile posiada” dotyczy wyłącznie numeru NIP czy obu wskazanych numerów - NIP i PESEL. Przede wszystkim zaś Projektodawca nie określił, w jakim celu lista notariuszy ma zostać uzupełniona o numery PESEL notariuszy. Przyczyna proponowanej zmiany nie wynika z treści projektowanych przepisów, brak jest także wzmianki na ten temat w uzasadnieniu do projektu. Tymczasem przepis art. 87 rozporządzenia 2016/679^[1] przewiduje zobowiązanie do przyjmowania szczególnych rozwiązań dla takich krajowych numerów identyfikacyjnych jak funkcjonujący w polskim porządku prawnym numer PESEL, oraz wymaga wprowadzania w przepisach dotyczących jego przetwarzania rozwiązań zabezpieczających nie tylko operacje wykonywane na tym numerze jako na danej osobowej, ale także zabezpieczających prawa i wolności identyfikowanych osób, zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/679, w szczególności zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679 cel przetwarzania danych osobowych powinien wynikać z przepisów ustawy.

Projektodawca rozszerza katalog danych zamieszczanych na liście notariuszy także o datę, numer oraz podstawę prawną orzeczenia lub decyzji skutkujących brakiem uprawnień notariusza lub zastępcy notarialnego do wykonywania czynności zawodowych (zmieniany art. 41§1 pkt 7) Prawa o notariacie). Dodatkowo, w myśl dodawanego do ustawy art. 41a §1a *Krajowa Rada Notarialna udostępnia publicznie, w tym także za pośrednictwem strony internetowej, dane i informacje, o których mowa w § 1, z wyjątkiem numeru PESEL notariusza i zastępcy notarialnego.*

Upublicznienie podstaw prawnych zawieszenia notariusza w czynnościach zawodowych będzie jednoznaczne z publicznym ujawnieniem, że wobec notariusza prowadzone jest postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe (projektowany art. 15a § 1 pkt 1 ustawy) albo postępowanie o ubezwłasnowolnienie (projektowany art. 15 § 1 pkt 2 ustawy), lub że wobec notariusza toczy się postępowanie dyscyplinarne (projektowany art. 68 § 1).

Zgodnie z art. 21 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375) *o wszczęciu i ukończeniu postępowania toczącego się z urzędu*

---

^[1] Zgodnie z art. 87 rozporządzenia 2016/679 Państwa członkowskie mogą określić szczególne warunki przetwarzania krajowego numeru identyfikacyjnego lub innego identyfikatora o zasięgu ogólnym. W takim przypadku krajowego numeru identyfikacyjnego lub innego identyfikatora o zasięgu ogólnym używa się wyłącznie z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą, które przewiduje niniejsze rozporządzenie;

przeciw funkcjonariuszom publicznym³ należy bezzwłocznie zawiadomić Ministra Sprawiedliwości, prezesa sądu apelacyjnego oraz prezesa sądu rejonowego właściwych ze względu na siedzibę kancelarii komorniczej. Przepis ten nie daje podstaw do udostępniania innym niż wymienione w nim organy - informacji o wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego toczącego się z urzędu przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu, zatem także notariuszowi⁴.

Przesłanki do ubezwłasnowolnienia całkowitego lub częściowego zostały ujęte w przepisach ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r., poz. 1360), dalej kc. Zgodnie z art. 13 § 1 kc *Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.* Podobne przesłanki zostały przewidziane do ubezwłasnowolnienia częściowego⁵. Informacje o wszczęciu postępowania o ubezwłasnowolnienie notariusza wiązać się będą się niewątpliwie z potencjalnym występowaniem u tego notariusza chorób psychicznych bądź uzależnień. **Publikowanie zatem informacji o prowadzeniu postępowania o ubezwłasnowolnienie notariusza** pozwoli na niczym nieograniczony dostęp do tej informacji, a także na dalsze jej rozpowszechnianie. Dane osobowe nawet o potencjalnych chorobach czy uzależnieniach, zgodnie z rozporządzeniem 2016/679 powinny podlegać szczególnej ochronie, co wynika z art. 9 rozporządzenia 2016/679.

Nie kwestionując potrzeby zapewnienia obywatelom pozyskania informacji czy konkretny notariusz nie jest odwołany czy zawieszony i czy może dokonywać czynności notarialnych, wskazać należy, że z punktu widzenia zapewnienia stosowanie zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych **upublicznianie przyczyn czyli podstaw prawnych zawieszenia wydaje się nadmiarowe**, co godzi w zasadę minimalizacji danych, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit c) rozporządzenia 2016/679. Pamiętać także należy, iż osobom, których dane są przetwarzane, na mocy art. 17 rozporządzenia 2016/679 przysługuje prawo do usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym), dlatego przepisy prawa powinny wyraźnie wskazywać

---

³ Art. 21§ 1 kpk przewiduje szerszy katalog podmiotów, które dane mają być przekazywane wskazanym w nim organom.

⁴ Zgodnie ze zmienianym art.2 §1 Prawa o notariacie *Notariusz jest funkcjonariuszem publicznym.*

⁵ Zgodnie z art. 16 kc § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

w jakich sytuacjach bądź terminach opublikowane dane osobowe zostaną usunięte (zgodnie z zasadą ograniczenia czasowego (art.5 ust. 1 lit e) rozporządzenia 2016/679)⁶.

W związku z powyższym, **wystarczające byłoby publiczne wskazywanie wyłącznie informacji o fakcie zawieszenia notariusza w czynnościach zawodowych.**

W dodawanym do ustawy art. 105g § 5 doprecyzowania wymaga, *jakie dane osobowe będą znajdowały się w protokole stwierdzającym utratę mocy notarialnego nakazu zapłaty.* Projektowany art.105k ustawy przewidujący określenie w rozporządzeniach wykonawczych wzorów poszczególnych dokumentów pomija protokół, o którym mowa w opiniowanym przepisie.

Podsumowując wskazać należy, iż to Projektodawca ponosi odpowiedzialność za konstrukcję przepisów, które powinny być proporcjonalne do zakładanych celów regulacji i zgodne z zasadami wynikającymi z art. 5 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, przede wszystkim w zakresie tego czy istnieje niezbędność przetwarzania danych osobowych dla celów regulacji.

Uwagi organu nadzorczego, przedstawiane w toku prac legislacyjnych, mają charakter eksperckich wskazówek dla Projektodawcy, który podczas formułowania przepisów prawa powinien zadbać o stosowanie przepisów rozporządzeniem 2016/679.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Jan Nowak

/- dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

---

⁶ Zgodnie z art. 5 ust.1 lit c) rozporządzenia 2016/679 dane osobowe muszą być c adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”); w myśl zaś art. 5 ust. 1 lit e) dane osobowe muszą być e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą („ograniczenie przechowywania”);